

Gouda 07-05-2026

Aan het college van B&W

Betreft: daklozenbeleid gemeente Gouda

Geacht college,

Op 20 april besteedt De Correspondent aandacht aan het feit de Nederlandse rechtsbescherming in de praktijk niet voor iedereen bereikbaar is. In theorie kan iedere burger bezwaar maken tegen besluiten van de overheid, maar voor dak- en thuisloze mensen blijkt dat vaak onmogelijk.

Gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke opvang (via de Wmo) weigeren geregeld formeel een besluit te nemen wanneer iemand als 'zelfredzaam' wordt gezien. Daardoor krijgen mensen geen officiële beschikking en hebben ze ook niets waartegen ze bezwaar kunnen maken. Ze belanden zo in een juridisch vacuüm: zonder bed, zonder hulp en zonder toegang tot rechtsbescherming.

Dit zogeheten 'beschikkingsvrij werken' is geen uitzondering, maar beleid in een groot deel van de gemeenten, terwijl het volgens juristen en het ministerie in strijd is met het bestuursrecht. De reden is deels praktisch: gemeenten kampen met geld- en personeelstekorten en proberen de toestroom te beperken door informeel te werken. Het artikel betoogt dat juist deze procedures — beschikkingen, bezwaar en rechterlijke toetsing — bedoeld zijn om kwetsbare burgers te beschermen tegen willekeur. Gouda wordt daarbij aangemerkt als gemeente die geen beschikking heeft.

De SP maakt zich zorgen om deze situatie. Rechtsbescherming staat in Nederland al enige jaren onder druk, met name langs sociaal-economische lijn. Efficiëntie mag niet belangrijker zijn dan rechtsbescherming, zeker niet voor mensen die al op het randje van de samenleving leven.

Conform artikel 39 van het Reglement van Orde, heeft de fractie van de SP de volgende vragen:

1. Heeft u kennisgenomen van het artikel?
2. Klopt het dat Gouda dak- en thuislozen geen beschikking geeft? Zo ja, waarom niet?
3. Hoeveel mensen heeft Gouda de afgelopen 5 jaar toegang tot de maatschappelijke opvang afgewezen?
4. Hoe zorgt het college ervoor dat de dak- en thuisloze mensen die worden afgewezen toch goed worden geholpen en niet tussen wal en schip raken?
5. Wanneer is een dak- of thuisloze in de ogen van het college zelfredzaam genoeg om de toegang tot de maatschappelijke opvang af te wijzen?

6. Is het College het met de SP eens dat de term "zelfredzaam" niet toegepast kan worden op iemand die dak- of thuisloos is volgens de ETHOS-definitie en daardoor geen grond kan zijn voor afwijzing voor opvang?
7. Is het mogelijk voor dak- of thuislozen om alsnog op aanvraag een beschikking te krijgen wanneer zij het niet eens zijn met het oordeel van de gemeente?
8. Zijn er verschillen waargenomen tussen de uitkomst van de ETHOS-telling en het aantal dak- en thuislozen wat de gemeente meende te hebben voor de telling?
9. Zo, ja; hoe verklaart het college die verschillen?

We zien de beantwoording van onze vragen graag binnen 30 dagen na dagtekening tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Robert Brand
SP Gouda